

Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas redakcijai

Mārupes novada attīstības programma

2020. – 2026. gadam

Stratēģiskais ietekmes uz vidi

novērtējums

VIDES PĀRSKATA PROJEKTS

K O P S A V I L K U M S

2019.gada novembris

KOPSAVILKUMS

Vides pārskata projekts ir sagatavots Mārupes novada attīstības programmas 2020. – 2026. gadam publiskās apspriešanas redakcijai.

Mārupes novada attīstības programma 2020. - 2026. gadam (turpmāk – Programma) ir sagatavota Mārupes novada pašvaldības administratīvajai teritorijai.

Programmu veido: Attīstības programmas 2013. – 2019.gadam īstenošanas novērtējums, Esošās situācijas raksturojums un analīze, Stratēģiskā daļa, Rīcības plāns, Investīciju plāns un Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība.

Attīstības programmā noteiktas vidēja termiņa prioritātes, kuras vērstas uz Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. -2026.g. noteikto stratēģisko mērķu SM1 – Izglītota, radoša un vesela sabiedrība – īstenošanu, SM2 - Droša, pieejama un labiekārtota dzīves telpa, SM3 - Dažādota ekonomiskā vide ar pievienoto vērtību sasniegšanu. Izstrādājot Programmu ir noteikts jauns stratēģiskais mērķis - SM4 - Progresīva pārvaldība. Programmā noteiktās vidēja termiņa prioritātes ir:

- VTP1 Sabiedriski aktīvs iedzīvotājs;
- VTP2 Augstu dzīves kvalitāti veicinoša infrastruktūras attīstība;
- VTP3 Ekonomiskās aktivitātes veicināšana un vietas potenciāla izmantošana;
- VTP4 Efektīva un uz sabiedrību vērsta pārvalde.

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, jo Vides pārraudzības valsts birojs par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu jaunajai Mārupes novada attīstības programmai, 2019. gada 30.maijā pieņemot lēmumu Nr. 4-02/26 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Vides pārskata mērķis ir novērtēt Programmas iespējamo ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta informācija un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka plānošanas dokumenta saturs un tā detalizācijas pakāpe, vides aizsardzības jomas normatīvie akti un Vides pārraudzības valsts birojs.

Vides pārskatā ir apskatīti starptautiskie un nacionālie mērķi vides aizsardzības jomā, kas noteikti starpvalstu Konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās, kā arī valsts vides politikas dokumentos. Programmas izstrādē un ieviešanā ir svarīgi ņemt vērā tos vides aizsardzības mērķus, kas ir pieņemti saistībā ar mēzu, lauksaimniecības zemju, meliorācijas sistēmas apsaimniekošanu, virszemes ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes, pazemes ūdeņu kvalitātes, vides trokšņa un gaisa kvalitātes rādītāju nodrošināšanu, novada ūdenssaimniecības, kā arī atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, rekreācijas teritoriju, t.sk. dabas un apstādījumu teritoriju turpmāku attīstību.

Vides pārskatā ir iekļauts vērtējums par būtiskām pozitīvām un negatīvām, tiešām un netiešām, īstermiņa un ilgtermiņa, kā arī ietekmju mijiedarbībām un summārajām ietekmēm.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā secināts, ka Programmas būtiskās ietekmes uz vidi aspekti ir 1) vides kvalitātes saglabāšana un uzlabošana un 2) dabas teritoriju attīstība rekreācijas un tūrisma vajadzībām.

Mārupes novada attīstības programmas 2020. – 2026.g. ieviešanas vispārējā ietekme ir vērtēta pozitīvi, jo tā nodrošinās Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. -2026.g. noteikto stratēģisko mērķu īstenošanu nākamajā vidēja termiņa plānošanas periodā, kā arī Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014.-2026. gadam ar 2019.gada grozījumiem ieviešanu pašvaldības atbildības jomās.

Rīcības virzienā RV5 “Droša vide” plānotajai Civilās aizsardzības pasākumu plāna aktualizēšanai un apmācību veikšanai, kā arī tautsaimniecības mobilizācijas (x stundas) plāna izstrādei (ieviešanas gadījumā) ir sagaidāma netieša vai tieša () ietekme uz vides kvalitāti: ūdeņu, it īpaši virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu, kā arī augsnes, grunts un gaisa kvalitāti avāriju vai dabas katastrofu gadījumos.

Rīcības virziena RV6 “Pieejamība un mobilitāte” uzdevumu ieviešanas ietekme, uzlabojot ielu un ceļu kvalitāti, kā arī sabiedriskā transporta kustību, ir pozitīva, tieša un arī netieša, vidēja termiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni.

Rīcības virziena RV7 “Inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājums”, kurā plānota ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība un meliorācijas sistēmas sakārtošana, pozitīvi (tieša, vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekme) ietekmēs virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti.

Rīcības virziena RV8 “Vide un publiskā ārtelpa” uzdevumā U8.1 *Uzlabota apkārtējās vides kvalitāte* plānota degradēto teritoriju sakārtošana, decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistra izveidošana un uzturēšana, kā arī trokšņu mazināšanas pasākumi iedzīvotāju veselības un labklājības nodrošināšanai. Šo pasākumu ieviešana uzlabos virszemes un pazemes, it īpaši gruntsūdeņu kvalitāti, mazinās vides troksni iekštelpās, kā arī novērsīs iespējamu vides piesārņojumu un uzlabos dzīves vides kvalitāti novadā, sakārtojot degradētās teritorijas, t.sk. piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas. Pozitīva, tieša, vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekme uz vides kvalitāti.

Rīcības virziena RV8 “Vide un publiskā ārtelpa” uzdevuma U8.2 *Nodrošināta labiekārtota un pievilcīga dzīves vide* ieviešanai ir sagaidāma pozitīva, tieša, vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju attīstību rekreācijas un tūrisma vajadzībām, jo šajā rīcības virzienā ir plānota labiekārtojuma tematiskā plānojuma izstrāde, dažādu publiskās ārtelpas, parku un skvēru izveidošana un labiekārtošanas projektu ieviešana.

Atkarībā no uzņēmējdarbības veida ieviešot rīcības virzienu RV9 “Uzņēmējdarbība”, atbalstot uzņēmējdarbību un tās nepieciešamās infrastruktūras attīstība, lokāli iespējama gan pozitīva, gan negatīva (palielinoties ražošanas ietekmei) ietekme uz vides kvalitāti. Taču tā kā uzņēmējdarbības attīstībā ir jāņem vērā arī Mārupes novada teritorijas plānojumā 2014.-2026. gadam ar 2019. gada grozījumiem noteiktie teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumi, tad nav sagaidāms, ka negatīvā ietekme būs būtiska.

Rīcības virziena RV11 “Tūrisms” pasākumi, kuros plānota dabas teritoriju un kultūrvēsturiskā mantojuma objektu saglabāšana un labiekārtošana, pozitīvi, tieši vidējā termiņā un ilgtermiņā ietekmēs dabas teritoriju attīstību rekreācijas un tūrisma vajadzībām. Vērtējot tūrisma attīstības ietekmi, secināts arī, ka, it īpaši nelielās dabas un apstādījumu teritorijās, kuras tiktu iesaistītas novada tūrisma produktu izstrādē,

notiekot intensīvai tūrisma attīstībai, pārslodzes gadījumā iespējama arī negatīva ietekme uz dabām teritorijām, tās degradējot. Tādēļ, jau tūrisma objektu plānošanas un projektēšanas stadijā ir ieteicams novērtēt sagaidāmās slodzes un, ja nepieciešams, samazināt piesaistāmo tūristu skaitu vai plānot pasākumus negatīvās ietekmes uz dabas teritoriju kvalitāti mazināšanai vai novēršanai.

Programmas ieviešanas ir summārā ietekme ir novērtēta kā pozitīva, tieša un netieša, vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju attīstību rekreācijas un tūrisma vajadzībām, kā arī novada vides kvalitāti.

Īstenojot programmu, ir jāņem vērā normatīvo aktu nosacījumi un teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļautās prasības. Programmas stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā nav identificētas būtiskas negatīvas ietekmes uz vidi, tādēļ vides pārskatā ir ieteikti piesardzības pasākumi: 1) plānoto darbību ietekmes uz vidi novērtējuma pasākumi, 2) dabas un apstādījumu teritoriju ietilpībai atbilstošu tūristu intensitātes plānošana un 3) sadarbība ar SIA "Rīgas meži", Dabas aizsardzības pārvaldi, attīstītājiem, zemes īpašniekiem un citām interešu grupām.

Programmai nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

Programmai nav nepieciešams noteikt kompensēšanas pasākumus saistībā ar ietekmi uz novada Latvijas *NATURA 2000* teritoriju – dabas liegumu "Cenas tīrelis".

Lai iegūtu informāciju par vides stāvokli un tendencēm, Programmai tās ieviešanas laikā ir jāveic monitoringa pasākumi. Valsts monitoringa programmas datus Programmas novērtēšanai būs iespējams tikai netieši, tādēļ pašvaldībai ir jāiegūst papildus dati, kas raksturo vides kvalitātes izmaiņas no operatoru veiktā monitoringa, kā arī izpētēm atsevišķos projektos, piemēram, attiecībā uz dabas teritorijām.

Attīstības programmai ir izstrādāta tās īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība, kurā ir iekļauti arī ar vides jomu vai ar ietekmi uz vidi saistīti rādītāji. Vides pārskatā ir iekļauti ieteikumi rādītājiem, ar kuru palīdzību novērtēt Attīstības programmas ieviešanas ietekmi.

Monitoringa pasākumus ieteicams saistīt ar teritorijas plānojuma ieviešanas monitoringa pasākumiem, tos apvienojot. Monitoringa pasākumu veikšanai ieteicams izmantot Vides pārraudzības valsts biroja informatīvos materiālus.

Attīstības programmas pirmā redakcija un tā SIVN vides pārskata projekts no 2019. gada 11. novembra līdz 2019. gada 11. decembrim ir nodots publiskajai apspriešanai. Tās ietvaros plānotas divas publiskās apspriešanas sanāksmes: *28. novembrī plkst. 17.00 Mārupes novada Domē, 2. stāva zālē, Daugavas ielā 29, Mārupē un 2. decembrī plkst. 19.00 Mazcenas bibliotēkā, Mazcenu alejā 33/3, Jaunmārupē.*

Publiskās apspriešanas laikā Vides pārskata projekts atsauksmju saņemšanai tiek nosūtīts Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām vides institūcijām: Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldei un Veselības inspekcijas atbilstošai struktūrvienībai.

Vides pārskats ietver 12 nodaļas un 3 pielikumus.